

ЛІТЕРАТУРА

1. Алешина И. В. *Поведение потребителей* : [учеб. пособ. для вузов] / И. В. Алешина. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2000. – 384 с.
2. Блэкуэлл Р. *Поведение потребителей* / Р. Блэкуэлл, П. Миниард, Дж. Енджел: пер с англ. – 10-е изд. – СПб. : Питер, 2007. – 944 с.
3. Підлужна О. Соціально-психологічні аспекти споживання // *Вісник Львів. ун-ту.* – Серія Екон. – 2008. – Вип. 39. – С. 380–384.
4. Assael H. *Consumer behavior and marketing action.* – PWS-KENT Publishing Company, 1987.
5. Howard J. A., Shetch J. N. *A theory of buyer behavior* // *Marketing Journal.* – 2010. – № 8. – Р. 467–487.

ЮЛІЯ КОБИЛЯНСЬКА

Науковий керівник:

д.е.н., професор Савельєв.Є. В.

ВИБІР УКРАЇНИ: ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС ЧИ МИТНИЙ СОЮЗ

На даному етапі перед Україною стоїть важливий вибір – створити зону вільної торгівлі з ЄС чи зблизитися з Російською Федерацією, вступивши в Митний союз. Очевидним є те, що народ України прагне в більшій мірі рухатися на Захід, а не на Схід. Це спричинене тим, що інтеграція України до Європейського економічного простору, а в перспективі і політична інтеграція до ЄС, є реальним майбутнім української держави.

Сучасні проблеми формування Зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом та можливу співпрацю України з Митним союзом досліджували науковці: Капіцька К. В, Хомей О. Д., Мостовий Г. І. та інші.

За результатами жовтневого соціопитування фонду "Демократичні ініціативи" у 2013 році пріоритетом для України має бути вступ до Європейського Союзу – так вважає 41% громадян. Митний Союз отримав підтримку 33% українців, тоді як 25% населення ще не визначилося. Вступ до Європейського Союзу пріоритетним вважають жителі Заходу (72,5%) та Центру (48,5%) України, а вступ до Митного союзу з Росією, Білоруссю та Казахстаном – жителі Сходу (61%) та Півдня (54%) [4].

Хоча більшість громадян у нашому суспільстві переконана, що Україні необхідно рухатися в Європейський Союз, значна частина населення підтримує співпрацю з Митним союзом, зокрема із Російською Федерацією. В уряді України також немає чіткої думки: частина високопосадовців підтримує євроінтеграцію, а друга – співробітництва з Російською Федерацією, СНД і *ЄврАзЕС*.

Основними підставами для зближення України з Митним союзом (на думку його прихильників) є:

- спільне минуле між Україною та країнами СНД, практично однаковий рівень економічного розвитку, технології, що дасть змогу порозумітися в ключових питаннях;

- Україна розташована між Заходом та Сходом і повинна максимально це використовувати;

- Україна зможе вести торговельно-економічну політику не відмовляючись від національних інтересів;

- Україна може стати спочатку членом Митного союзу, а потім підписати Угоду про зону вільної торгівлі з ЄС;

- в разі вступу до нього України можливе здешевлення енергоносіїв [3].

Проте існує значно більше недоліків, які впливають із підстав щодо вступу України в Митний союз:

- продукція Росії, Білорусі та Казахстану не є конкурентоспроможною на світовому ринку, оскільки вона не підлягає належній перевірці, підприємства не мають достатньої матеріально-технічної бази для виготовлення якісних товарів, а інвестиційний клімат не привабливий;

- спроба України балансувати між Росією та ЄС з дня незалежності провалилася; єдине вірне рішення – повна євроінтеграція;

- Росія ніколи не розглядала Україну з позиції рівноправного партнера, а завжди вважала її своєю часткою; вона прагне отримати контроль над економікою України і торговельними операціями, що дасть їй змогу посилити позиції як у стосунках з Європейським Союзом, так і на міжнародному ринку;

- Україна не може одночасно інтегрувати до Митного союзу та ЄС, оскільки вони відрізняються за веденням фінансових розрахунків, тарифною ставкою і обсягом товарообороту, а також мають різні за суттю фундаментальні цінності.

- отримання стабільних довгострокових знижок у цінах на енергоносії є дуже сумнівним, оскільки ціна на газ не є предметом домовленостей у рамках митного законодавства Митного союзу.

Європейський ринок – це нові можливості для України. Вагомою перевагою є розширення торговельних операцій, а недоліком – можливість занепаду деяких секторів економіки через низьку конкурентоздатність. Тому при укладанні угоди необхідно врахувати всі наслідки.

Попри це існує ряд перешкод щодо укладання Угоди про зону вільної торгівлі. До них можна віднести: низька якість продукції, нестача коштів та пошук інвесторів, зокрема неготовність України до повного прийняття на внутрішньому ринку європейських товарів.

Важливими перевагами для України при створенні Зони вільної торгівлі є:

- поява інвестицій, розвиток ринку, покращення якості продукції та збільшення кількості споживачів, що дасть змогу зроби Українську продукцію конкурентоспроможною;

- доступ України до ринку ЄС, зокрема збільшення експорту, а також зменшення витрат щодо імпорту;

- однакові тарифи та можливість здійснення торговельних операцій на однакових умовах, перехід на стандарти ЄС;

- спільна боротьба проти корупції;

- зростання обсягів продажу вітчизняної продукції;

- спрощення митних процедур [1].

Поряд із даними перевагами для України можуть виникнути такі небезпеки: зростання рівня безробіття та негативного сальдо двосторонньої торгівлі, загроза для національних виробників, оскільки ринок буде переповнений експортними товарами [2, ст. 28].

Проте ці загрози не будуть дуже небезпечними якщо уряд України прийме заходи та розробить програми щодо підвищення ефективності функціонування внутрішнього ринку та підвищення конкурентоздатності вітчизняної продукції, що призведе економічне зростання в країні.

Хоча при укладанні Угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС існують певні загрози, це є більш перспективним варіантом для України ніж співпраця з Митним союзом. Існують певні вигоди для обох варіантів, проте ЄС надасть Україні більше можливостей для економічного розвитку, що покращить життя населення. Також у цьому випадку в Україні буде можливість бути рівноправним партнером, а не знаходитися під тиском та бути частиною Російської Федерації.

Сьогодні Україна та ЄС наближаються до закінчення тривалих переговорів про укладення між ними Угоди про асоціацію, яка включатиме поглиблену і всебічну зону вільної торгівлі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Капіцька К.В. Створення Зони вільної торгівлі Україна-ЄС: проблеми та перспективи/ Капіцька К.В // [Електронний ресурс] – Джерело доступу : http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2011/Economics/2_95739.doc.htm.

2. Мостовий Г. І. Концепція вільної торгівлі між Україною та ЄС / Г. І. Мостовий, І. Г. Савченко // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* – 2011. – № 1. – С. 27–31.

3. Хомей О. Д. Куди далі: зона вільної торгівлі з ЄС чи Митний союз / Хомей О. Д. // [Електронний ресурс] – Джерело доступу : <http://bintel.com.ua/uk/guests/Kuda-dal'she-zona-svobodnoj-torgovli-s-es-ili-tamozhennyj-sojuz/>.

4. Опитування: українці більше хочуть до ЄС, ніж до Митного союзу [Електронний ресурс] – Джерело доступу : <http://tyzhden.ua/News/94923>.

ЛЕСЯ КОЛІНЕЦЬ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНДИКАТОРІВ – ПЕРЕДВІСНИКІВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Останніми роками істотно поглибилося розуміння характеру і причин фінансових криз, проте аналітична робота в цьому напрямі продовжується. Достатньо важливим в цьому напрямку є створення ефективної систем передбачення фінансових криз та ефективного їх попередження.

Фінансові кризи кінця ХХ ст. змусили вчених задуматися над тим, чи передують їм якісь події, які можна було б назвати "сигналами раннього попередження" або кризи абсолютно непередбачувані.